

P8_TA-PROV(2014)0009

Situationen i Ukraina

Europaparlamentets resolution av den 17 juli 2014 om Ukraina (2014/2717(RSP))

The European Parliament,

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om den europeiska grannskapspolitiken, om det östliga partnerskapet och om Ukraina, särskilt resolutionen av 17 april 2014 om Rysslands påtryckningar på länder i det östliga partnerskapet, särskilt destabiliseringen av östra Ukraina¹,
- med beaktande av det gemensamma uttalandet från G7-ländernas ledare vid toppmötet i Haag den 24 mars 2014,
- med beaktande av rådets (utrikes frågor) slutsatser av den 17 mars, 14 april, 12 maj och 23 juni 2014,
- med beaktande av Europeiska rådets slutsatser av den 20 mars och 27 juni 2014,
- med beaktande av slutrapporten om nyalet till presidentposten i Ukraina från OSSE/ODIHR:s internationella valobservatörsuppdrag,
- med beaktande av undertecknandet av de slutliga delarna av associeringsavtalet mellan EU och Ukraina och det djupgående och omfattande frihandelsavtalet den 27 juni 2014,
- med beaktande av rapporterna om människorättssituationen i Ukraina av den 15 maj och 15 juni 2014 från FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter,
- med beaktande av uttalandet av den 1 april 2014 från samordningsrådet Nato–Ukraina,
- med beaktande av artikel 123.2 och 123.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Ukraina står fortfarande inför allvarliga säkerhetsmässiga, politiska och socioekonomiska utmaningar. Konflikten i östra Ukraina utgör ett allvarligt hinder för landets utveckling och välbefinnande.
 - B. Den ryska ockupationen och annekteringen av Krim är en kränkning av folkrätten och Rysslands internationella åtaganden enligt FN-stadgan, slutakten från Helsingfors, Europarådets stadga och säkerhetsgarantierna i 1994 års samförståndsavtal från Budapest, samt de bilaterala åtagandena enligt 1997 års bilaterala fördrag om vänskap, samarbete och partnerskap.
 - C. Den 25 maj 2014 valdes Petro Porosjenko till Ukrainas nye president. Valet övervakades av ett internationellt valobservatörsuppdrag under ledning av OSSE/ODIHR, och trots den hotfulla situationen i östra Ukraina och Rysslands olagliga annektering av Krim bedömdes det i stort sett ha följt internationella åtaganden och respekterat de grundläggande friheterna i den allra största delen av landet.

¹ Antagna texter, P7_TA(2014)0457.

- D. Den nye presidenten lade fram en plan i 15 punkter för en fredlig lösning av situationen i östra Ukraina som skulle bevara landets suveränitet, territoriella integritet och nationella enhet, på grundval av en amnesti för alla som ger upp och inte har gjort sig skyldiga till allvarliga brott, inrättande av kontrollerade korridorer för reträtt av ryska legosoldater samt inledande av en dialog där alla parter får komma till tals.
- E. Som ett första steg utlyste president Porosjenko en ensidig vapenvila under perioden 20–30 juni 2014 för att möjliggöra samråd mellan Ukraina, Ryssland och separatisterna. Den vapenvila som ensidigt utlysts av den ukrainska regeringen bröts gång på gång, främst av separatisterna, vilket ledde till dödsfall på båda sidor.
- F. Den 25 juni 2014 godkände det ryska federationsrådet president Putins beslut att avstå från rätten att sända ryska väpnade styrkor till Ukrainas territorium.
- G. Den 27 juni 2014 bekräftade rådet (utrikes frågor) kommissionens analys att Ukraina har uppfyllt alla riktmärken under den första etappen i handlingsplanen för viseringsliberalisering och gått vidare till den andra etappen i processen för liberalisering av viseringsbestämmelserna.
- H. Den 27 juni 2014 undertecknade EU och Ukraina de återstående bestämmelserna i associeringsavtalet/avtalet om ett djupgående och omfattande frihandelsområde. Detta avtal innebär ett erkännande av det ukrainska folkets önskan att leva i ett land som styrs av europeiska värderingar, demokrati och rättsstatsprincipen.
- I. President Porosjenko beslutade att återuppta antiterroristoperationen för att besegra det separatistiska upproret i öster efter misslyckandet med den ensidiga vapenvilan. Den ukrainska armén har återtagit kontrollen över flera städer i östra Ukraina och tvingat rebeller och legosoldater att dra sig tillbaka mot Donetsk. Våldet fortsätter emellertid.
- J. Den 2 juli 2014 möttes utrikesministrarna i Tyskland, Frankrike, Ryssland och Ukraina i Berlin och enades om en uppsättning åtgärder som skulle leda till en hållbar ömsesidig vapenvila i östra Ukraina.
- K. President Porosjenko har uttryckt sin beredvillighet att utlysa en andra vapenvila förutsatt att tre villkor uppfylls, nämligen att vapenvilan övervakas på båda sidor, att alla som tagits som gisslan frigges och att en verklig kontroll av gränsen övervakas av OSSE.
- L. President Porosjenko meddelade den 14 juli 2014 att ryska militära stabsofficerare stred mot ukrainska styrkor tillsammans med separatistrebeller och att ett nytt ryskt missilsystem har inrättats. Enligt källor i Nato ska Ryssland ha sänt huvudstridsvagnar, artilleri och andra vapen till rebellerna, och legosoldater från Ryssland ska ha fått passera gränsen för att ansluta sig till rebellmiliser.
- M. Ett trepartssamrådsmöte mellan EU, Ukraina och Ryssland hölls i Bryssel den 11 juli 2014 om genomförandet av associeringsavtalet/det djupgående och omfattande frihandelsavtalet mellan EU och Ukraina. Detta är en värdefull process som kan reda ut inrotade missförstånd genom att fördelarna med associeringsavtalet/frihandelsavtalet förklaras och hänsyn tas till samtliga parter legitima invändningar.
- 1. Europaparlamentet välkomnar undertecknandet av de återstående bestämmelserna i associeringsavtalet, som omfattar det djupgående och omfattande frihandelsavtalet, och är

övertygat om att det kommer att bli en drivkraft för politiska och ekonomiska reformer som leder till att landet moderniseras, att rättsstaten stärks och att den ekonomiska tillväxten stimuleras. Parlamentet uttrycker sitt stöd för Ukrainas provisoriska tillämpning av avtalet. Parlamentet förklarar att det kommer att slutföra sitt förfarande för ratificeringen av avtalet så snart som möjligt. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna och Ukraina att snabbt ratificera avtalet så att det kan tillämpas fullt ut snarast möjligt. Parlamentet betonar att associeringsavtalet/frihandelsavtalet inte på något sätt är kopplat till en integrering med Nato.

2. Europaparlamentet välkomnar varmt undertecknandet av associeringsavtalen med Georgien och Moldavien, vilket markerar inledningen av en ny era i dessa länders politiska och ekonomiska förbindelser med EU. Parlamentet begär att avtalen ska ratificeras snabbt och gläds åt att det moldaviska parlamentet redan gjort detta. Parlamentet förkastar de handelsrelaterade straffåtgärder som Ryssland vidtagit mot de länder som undertecknat associeringsavtal med EU, särskilt som dessa avtal inte utgör något hot mot Ryssland. Parlamentet understryker att dessa åtgärder strider mot Världshandelsorganisationens bestämmelser och att de är politiskt motiverade och därför oacceptabla.
3. Europaparlamentet välkomnar valet av Petro Porosjenko i första valomgången till posten som Ukrainas president, ett val som var rättvist och demokratiskt. Parlamentet konstaterar att valresultatet visar på ett starkt stöd bland befolkningen för landets europeiska och demokratiska perspektiv.
4. Europaparlamentet stöder fredsplanen, som är en stor chans till nedtrappning och fred. Parlamentet stöder president Porosjenkos kraftfulla åtgärder för att garantera Ukrainas enhet, suveränitet och territoriella integritet. Parlamentet välkomnar hans åtagande att ta itu med problemet med systemkorruption och missbruk av allmänna medel. Parlamentet upprepar att Ryssland är inblandat i militära insatser och leveranser. Parlamentet uppmanar Ryssland att fullgöra sina internationella skyldigheter, att uppriktigt arbeta för att få still stånd förhandlingar om en fredlig uppgörelse och att använda sitt reella inflytande för att allt våld ska upphöra.
5. Europaparlamentet efterlyser ett nytt möte i den trilaterala kontaktgruppen för konfliktlösning i sydöstra Ukraina och stöder nya former för kommunikation mellan parterna.
6. Europaparlamentet betonar det ukrainska folkets grundläggande rätt att fritt bestämma över sitt lands ekonomiska och politiska framtid, och bekräftar Ukrainas rätt till självförsvar i enlighet med artikel 51 i FN-stadgan. Parlamentet upprepar att det internationella samfundet stöder Ukrainas enhet, suveränitet och territoriella integritet. Parlamentet uppmanar den ukrainska säkerhetstjänsten att fullt ut respektera internationell humanitär rätt och internationell människorättslagstiftning vid genomförandet av så kallade antiterroroperationer och betonar behovet av att skydda civilbefolkningen, och uppmanar rebellerna och legosoldaterna att göra detsamma och inte använda civila som mänskliga sköldar. Parlamentet framhåller behovet av en politisk lösning på krisen samt uppmanar alla sidor att visa återhållsamhet och hålla fast vid en vapenvila som måste utlysas och genomföras principfast så snart som möjligt.
7. Europaparlamentet fördömer Rysslands angrepp på Krim som en allvarlig kränkning enligt folkrätten av Ukrainas suveränitet och territoriella integritet, och förkastar den

ryska taktiken med *fait accompli* i utrikespolitiken. Parlamentet anser att annekteringen av Krim är olaglig och vägrar att erkänna Rysslands *de facto*-styre på halvön. Parlamentet välkomnar beslutet att förbjuda import av varor från Krim och Sevastopol som inte har ukrainska certifikat, och uppmanar andra länder att införa liknande åtgärder i linje med FN:s generalförsamlings resolution 68/262.

8. Europaparlamentet fördömer det pågående våldet och de dagliga förlusterna av människoliv i östra Ukraina, förstörelsen av bostäder och egendomar samt flykten av tusentals civila från konfliktområden till trygghet. Parlamentet välkomnar den goda vilja som den ukrainska sidan visat genom att utlysa en ensidig vapenvila, och beklagar att rebellerna och legosoldaterna vägrade att följa detta exempel. Parlamentet är djupt bekymrat över säkerheten för vanliga människor som förblir strandsatta i regionerna Donetsk och Luhansk. Parlamentet beklagar dödsfallen och det faktum att även barn har noterats bland offren. Parlamentet framför sina uppriktiga kondoleanser till deras familjemedlemmar. Parlamentet fördömer alla fall då civilbefolkningen är måltavla och efterlyser principfast respekt för internationell humanitär rätt.
9. Europaparlamentet uppmanar Ryssland att stödja fredsplanen med verklig beslutsamhet, att vidta åtgärder för att effektivt kontrollera sin egen gräns med Ukraina, sätta stopp för de fortsatta intrången av olagliga beväpnade män, vapen och utrustning och upphöra med fientliga handlingar och infiltration, att omedelbart minska och dra tillbaka sina trupper från gränsen till Ukraina samt att utnyttja sin makt över rebellerna och legosoldaterna för att tvinga dem att respektera vapenvilan, lägga ner sina vapen och dra sig tillbaka till Ryssland genom den reträttkorridor som anges i Porosjenkos fredsplan, som ett första välkommet konkret steg för att visa att Ryssland menar allvar med en nedtrappning av krisen.
10. Europaparlamentet beklagar djupt det olagliga kvarhållandet av den ukrainska flygvapennavigatören Nadija Savtjenko i Ryssland och kräver att hon omedelbart frigges, liksom alla personer som hålls som gisslan i Ukraina och Ryssland.
11. Europaparlamentet uppmanar vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och Europeiska utrikestjänsten att öka sin närvaro och stärka sin synlighet i de mekanismer för dialog som inrättats i syfte att lösa krisen, däribland kontaktgruppen.
12. Europaparlamentet välkomnar utvidgningen av de gällande sanktionerna till ytterligare elva personer, varav de flesta är tjänstemän i separatisternas så kallade myndigheter. Parlamentet välkomnar det förberedande arbete som gjorts av rådet, utrikestjänsten och medlemsstaterna för att införa ytterligare sanktioner mot Ryssland, vilka bör omfatta ekonomi-, finans- och energisektorerna samt ett embargo mot vapen och teknik med dubbla användningsområden. Parlamentet efterlyser ett kollektivt förbud mot vapenförsäljning till Ryssland och kräver att det tillämpas tills situationen i östra Ukraina normaliserats. Parlamentet varnar för att fler försök från Rysslands sida att destabilisera Ukraina kommer att få ytterligare och långtgående konsekvenser för förbindelserna mellan EU och Ryssland.
13. Europaparlamentet kräver att rådet uppmanar Ryssland att fullgöra sina åtaganden enligt folkrätten och att det tillämpar den tredje fasen av sanktioner om situationen kräver det.
14. Europaparlamentet uppmanar Europeiska rådet att anta en mer sammanhängande och

fastare strategi – och att tala med en röst – i den ukrainska krisen och gentemot den ryska regeringens agerande, inte minst i frågor som rör EU:s energitrygghet. Parlamentet beklagar djupt att vissa medlemsstater här uppträder splittrat och visar prov på bristande solidaritet inom unionen.

15. Europaparlamentet stöder en förnyad och ömsesidigt framförhandlad vapenvila i syfte att stabilisera säkerhetssituationen, få till stånd en verklig nedtrappning och driva på genomförandet av president Porosjenkos fredsplan, som bygger på att vapenvilan respekteras av båda sidor, att gisslan släpps och att en effektiv gränsövervakning övervakas av OSSE. Parlamentet välkomnar de ukrainska styrkornas senaste framgångar i östra Ukraina och gläds åt att de har återtagit kontrollen över flera större städer.
16. Europaparlamentet anser att rollen för OSSE:s särskilda övervakningsuppdrag bör stärkas, med större materiella och ekonomiska resurser, så att det kan hjälpa Ukraina att säkra och övervaka regionerna längs gränsen.
17. Europaparlamentet påminner den ukrainska regeringen om att det finns ett akut behov av inhemska ekonomiska och politiska reformer. Parlamentet betonar att inhemska reformer inte bör företas enbart på grund av yttre påtryckningar utan att de bör bygga på ett starkt folkligt stöd för att skapa hållbara ekonomiska och sociala möjligheter genom att modernisera landet.
18. Europaparlamentet efterlyser en oberoende och opartisk utredning av alla dödsbringande händelser och brott mot mänskligheten som har ägt rum i alla delar av Ukraina sedan november 2013, med en stark internationell komponent och under överinseende av Europarådet, och begär att de ansvariga ställs inför rätta. Parlamentet är övertygat om att endast en grundlig utredning av dessa brott kommer att hjälpa det ukrainska samhället och offrens anhöriga och vänner att återfå förtroendet för institutionerna.
19. Europaparlamentet påminner om att det måste bli ett slut på det systematiska och strukturella kringskärandet av de mänskliga rättigheterna, vanstyret, den omfattande korruptionen och den enorma svarta ekonomin i Ukraina. Parlamentet betonar betydelsen av den pågående processen för konstitutionella reformer och vikten av stöd till utvecklingen av det civila samhället, i syfte att åstadkomma en sann deltagandedemokrati som främjar och slår vakt om mänskliga rättigheter och garanterar rättvisa och gott styre för alla människor i alla regioner i landet och på så sätt bidrar till landets säkerhet och stabilitet. Parlamentet begär att det antas en lag mot diskriminering i linje med europeisk standard.
20. Europaparlamentet betonar behovet av att förtroendet mellan olika grupper i samhället byggs upp och efterlyser en hållbar försoningsprocess. Parlamentet understryker i detta sammanhang betydelsen av att inrätta en inkluderande nationell dialog samt att undvika sådan propaganda, uppvigling och retorik inbegripet från Ryssland som ytterligare kan förvärra konflikten.
21. Europaparlamentet anser att det är ytterst viktigt att inleda en process för successiv decentralisering av den centrala makten till regionala och kommunala förvaltningar, utan att rubba den inre maktbalansen eller undergräva en praktiskt fungerande stat.
22. Europaparlamentet välkomnar antagandet av lagen om offentlig upphandling och begär att den genomförs på vederbörligt sätt. Parlamentet förväntar sig ett snabbt inrättande av

en politiskt oberoende antikorrupsionsbyrå med befogenhet att utreda korrupta handlingar.

23. Europaparlamentet betonar behovet att stärka rättsstaten, bland annat genom rättsliga reformer som skulle bidra till att återupprätta medborgarnas förtroende för rättsväsendet, liksom behovet att avpolitisera och demilitarisera de rättsvårdande organens struktur.
24. Europaparlamentet välkomnar beslutet att sätta in ett robust civilt uppdrag inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik i Ukraina. Parlamentet uppmanar vice ordföranden/den höga representanten och medlemsstaterna att påskynda dess insättande. Parlamentet är övertygat om att detta uppdrag måste få ett långtgående mandat för att kunna stödja ukrainarna på ett effektivt sätt i det nödvändiga genomgripande arbetet för att stabilisera situationen i landet.
25. Europaparlamentet upprepar sitt stöd till president Porosjenkos avsikt att hålla nyval till parlamentet. Parlamentet understryker att detta val måste genomföras i enlighet med Venedigkommissionens rekommendationer.
26. Europaparlamentet uttrycker djup oro över den allt sämre människorättssituationen och humanitära situationen i östra Ukraina och på Krim, som har vållats av rebeller och legosoldater på rysk anstiftan, särskilt när det gäller tortyr, mord, försvinnanden av journalister och aktivister samt gisslantagande, däribland bortföranden av barn. Parlamentet efterlyser bättre skydd av civila och uppmanar de ukrainska myndigheterna att tillhandahålla humanitärt stöd i de berörda regionerna.
27. Europaparlamentet uppmärksammar i detta sammanhang den senaste rapporten från Amnesty International och fördömer kraftfullt de bortföranden, fall av brutal misshandel och tortyr, mord, utomrättsliga avrättningar och andra allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna och humanitär rätt som aktivister, demonstranter, journalister och många andra medborgare som inte är aktiva i konflikten i östra Ukraina råkat ut för under de senaste tre månaderna, huvudsakligen begångna av beväpnade separatister och i vissa fall även av regeringsstyrkor. Parlamentet ställer sig bakom uppmaningen till Ukrainas regering att skapa ett gemensamt och regelbundet uppdaterat register över rapporterade fall av bortföranden och grundligt och opartiskt undersöka varje påstående om missbruk av våld, misshandel och tortyr.
28. Europaparlamentet betonar behovet att hitta en tydlig, rättvis och stabil lösning för att trygga gasleveranserna från Ryssland till Ukraina, eftersom detta är en nödvändig förutsättning för Ukrainas ekonomiska utveckling och stabilitet. Parlamentet anser att EU bör fortsätta att spela sin roll i arbetet för att komma fram till en överenskommelse som ger Ukraina möjlighet att för sina gasinköp betala ett konkurrenskraftigt pris som inte är politiskt motiverat. Parlamentet betonar att användningen av energiresurser som ett utrikespolitiskt verktyg urholkar Rysslands långsiktiga trovärdighet som en tillförlitlig handelspartner för EU och att ytterligare åtgärder för att minska EU:s beroende av rysk gas måste vara en prioritet.
29. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att säkerställa tillräckliga gasleveranser genom omvända gasflöden från angränsande stater i EU. Parlamentet välkomnar i detta syfte samförståndsavtalet om omvända gasflöden mellan Slovakien och Ukraina, vilket bör uppmantra Ukraina att få till stånd ett öppet och tillförlitligt gastransiteringssystem. Parlamentet påminner om den strategiska roll som spelas av Energigemenskapen, för vilken Ukraina är ordförandeland under 2014. Parlamentet gläds åt att samarbetet med

Ukraina utgör en integrerande del av kommissionens europeiska strategi för energitrygghet, som lades fram i juni 2014.

30. Europaparlamentet gläds åt att Ukraina nyligen gått vidare till den andra etappen i handlingsplanen för viseringsliberalisering och därigenom bekräftade att landet är beslutet att inrätta de nödvändiga rättsliga, politiska och institutionella ramarna. Parlamentet uttrycker sin fasta övertygelse om att slutmålet bör vara ett snabbt införande av viseringsfrihet. Parlamentet begär att det i väntan på detta omedelbart ska införas tillfälliga, mycket enkla och billiga viseringsförfaranden på EU- och medlemsstatsnivå.
31. Europaparlamentet välkomnar kommissionens inrättande av en stödgrupp för Ukraina som kommer att ge de ukrainska myndigheterna allt nödvändigt stöd i genomförandet av politiska och ekonomiska reformer och som kommer att arbeta med genomförandet av den europeiska reformagendan.
32. Europaparlamentet understryker behovet att försvara europeiska intressen och värderingar och att främja stabilitet, välbefinnande och demokrati i länderna på den europeiska kontinenten.
33. Europaparlamentet upprepar sin synpunkt att associeringsavtalen med Ukraina och övriga östliga partnerskapsländer inte utgör slutmålet för deras förbindelser med EU. Parlamentet betonar i detta sammanhang att Georgien, Moldavien och Ukraina, enligt artikel 49 i fördraget om Europeiska unionen, precis som alla andra europeiska stater har ett europeiskt perspektiv och kan ansöka om medlemskap i Europeiska unionen, förutsatt att de ansluter sig till demokratins principer, respekterar grundläggande friheter, mänskliga rättigheter och minoriteternas rättigheter samt garanterar rättsstaten.
34. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, medlemsstaternas regeringar, Ukrainas president, regering och parlament, Europarådet samt Ryska federationens president, regering och parlament.